

Arbetslivsmuseernas dag 2022 i Skara

Vilanhallen. 25 utställare. 500 besökare.

Om man som jag är utställare på Arbetslivsmuseernas dag får man göra en runda bland montrarna i ilfart. Resultatet blir en korg av snabbt skissade berättelser – man minns det som sticker ut och lägger till en del själv. Som med guldackorna i Nohabs monter.

Där får man höra den rafflande historien om loken från Nohab i Trollhättan som såldes till Ryssland efter första världskriget och som skulle betalas i rent guld. Berättelsen är den att den officiella fraktbåten bara låtsades lyfta ombord den dyrbara lasten. Säkerheten måste vara rigorös eftersom pirater när som helst kunde dyka upp ute på Östersjön. I stället gick nu tackorna med en fiskebåt över havet och hamnade tryggt i den svenska Riksbanken. Det är i alla fall så jag minns berättelsen. Dagens tackor är av trä men fungerar utmärkt som publikdragare, förklarar Henrik Olsson

för NAVs ordförande Lise-Lotte Kolmberger som här på bilden intar lyssnarläge.

Stories jag också minns efter den snabba rundan är dessa mirakulösa räddningar av kulturarv. Jag stöter på två damer i montern för Raggagårdens mejeri. Här får man lust att smaka på ostarna som staplats, feta med röda band och magra med blå. Men de är så klart fejk. Inga mjölkleveranser längre.

Detta lilla mejerimuseum som drivs utanför Götene av Holmestads Hembygdsförening är i originalskick från 1929 då mejeriet startade. Det betjänade bygdens mjölkgårdar med osttillverkning fram till 1940 då verksamheten lades ned. Konkurrensen hade blivit för stor. Vad som sedan hände blev grunden till att Inger Liderud och Gunn Stenblom står här i dag. Det var krig och länsstyrelsen ville ha tillgång till Raggagårdens lokaler som nu blivit frilagda. Men detta var mejeristens livsverk och han vägrade. Det skulle inte få bli

något militärt lager här inte. Det berättas att han låste dörren och kastade nyckeln i sjön.

Anläggningen stod låst fram till 1978, i nästan 40 år! Genom NAV och våra arbetslivsmuseer vet vi att det finns visionärer som har förmågan att se genom kråkslott. Husets yttre såg faktiskt ut som ett kråkslott vid det här laget. Holmestads Hembygdsförening blev räddningen.

Ja, vad skulle hända med alla minnen om vi inte hade dessa uppsamlingsstationer? Gunvor Johdets Bonadssamling är ett exempel. I montern står Ann-Sofie Jeppsson som är föreningens ordförande. Härom året fick de en donation på ytterligare 164 välsydda bonader till samlingen. Nu satsar museet på event bland alla bonader och bjuder in till födelsedagskalas, möten och kanske till och med afterwork. ”Jag kan komma och berätta.” Även nya bonader skapas. Ett skolprojekt resulterade i en bonad för dagens köksvägg: ”Gode Gud ge mig tålamod – men låt det gå fort”.

En förening som glänser speciellt denna arbetslivsmuseernas dag är Skara-Lundsbrunns Järnvägar, hemmahörande i Lundsbrunn. Här kommer deras rälsbuss glidande med passagerare lagom till invigningsfanfaren och här bemannas deras monter med tågchefhavare Lennart Strömberg. Han riktigt brinner för smalspårigheten. Tänk vad mycket man sparar med att ha bara tre fots spårbredd! Tänk så anpassningsbart till naturen!

Blått band i mössan visar tågchefhavarens rang. Rött band har stinsen – som är högst i rang – vilket får mig att tänka osten i montern intill. Fet ost har rött band. Såna är signalerna.

KARIN ASKBERGER